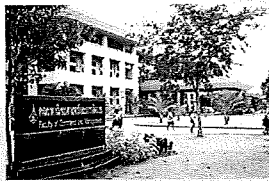

การประชุมวิชาการระดับชาติ ม.อ.ตรัง วิจัย ประจำปี 2561

สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

วิจัยก้าวหน้าใหม่ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
PSU Trang National Conference on Research across Disciplines
PSUNC 2018

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการวิพากษ์ผลงานวิจัย บทความวิชาการ และผลงานสร้างสรรค์

1. กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ/การประกันภัยและการจัดการความเสี่ยง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิจิตรธรรมรส
คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ดร.อิสริยะ สัตกุลพิบูลย์
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร.นุชชรา พึ่งวิริยะ
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ดร.อรพินท์ บุญสิน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ดร.ปิยะ ปานผู้มีทรัพย์
สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ดร.พงษ์พิช เพชรสกุลวงศ์
คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง
2. กลุ่มสาขาวิชาการตลาด
รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิวิมล สุขบท
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์
สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ จินดาบถ
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ดร.สิทธิชัย นवलเศรษฐ
คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร.ปิยะนุช ปรีชานนท์
คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

3. กลุ่มสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรชญา ชัยเกษม

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ดร.นราวดี บัวขวัญ

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ดร.ปรัชญากรณ์ ไชยคช

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ดร.สมยศ โอ่งเคลือบ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

4. กลุ่มสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

ดร.ศิริกานต์ ชูเชิด

สำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ดร.ชนันท์ภรณ์ จันแดง

สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ดร.จิรวัดน์ แทนทอง

วิทยาลัยคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

5. กลุ่มสาขาวิชาการบัญชี

รองศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ปานมณี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

ดร.ภัทรณ์ชชา โชติคุณากิตติ

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยรังสิต

ดร.มีหนชัย สุทธิพันธ์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ มณีมัย

คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

6. กลุ่มสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์/การบริหารรัฐกิจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ดร.ปาริฉัตร ตู้อ่า

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ECOTOURISM MANAGEMENT OF KHO PHITAK LANGSUAN DISTRICT, CHUMPHON

กชกร เสถียรวิวรรธน์¹ ธนินท์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ²
Kotchakorn Sathawiwat¹ Taninrat Rattanapongpinyo²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และการพัฒนาทุนมนุษย์ที่ส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2. เพื่อศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ส่งผลต่อการประเมินผลความสำเร็จของธุรกิจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือประชากรที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จำนวน 21 ราย โดยใช้วิธีการการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) ข้อมูลทั่วไปของแต่ละปัจจัย ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีส่วนร่วมของชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า 1.ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก การมีส่วนร่วมของชุมชน และการพัฒนาทุนมนุษย์ส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลมากที่สุด รองลงมาคือการมีส่วนร่วมของชุมชน และการพัฒนาทุนมนุษย์ 2.การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศส่งผลต่อการประเมินผลความสำเร็จของธุรกิจในระดับสูง

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ , การจัดการการท่องเที่ยว , การมีส่วนร่วมของชุมชน

Abstract

This research aimed 1.to study Community participation, External context and Human capital development affecting to Eco tourism management and 2.to study Eco tourism management influencing to Business success evaluation. The population were 21 local population who was homestay owner's in Langsuan, Chumphon. The data were analyzed by Simple Regression Analysis in referential statistics and described by mean and standard deviation.

The results found that 1.Community participation, External context and Human capital development affecting to Eco tourism management in respectively. The External context factors most affected. Secondly, Community participation and Human capital development. And Eco tourism management influencing to Business success evaluation at high level.

¹ นักศึกษาด้านการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Student, Faculty of Management Science, Silpakorn University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Lecturer, Faculty of Management Science, Silpakorn University,

Keywords : Eco tourism, Tourism management, Community participation

ที่มาและความสำคัญ

การท่องเที่ยวจัดเป็นอุตสาหกรรมที่ตอบโจทย์ยุค 4.0 มากที่สุดในแง่ของการสร้างรายได้และความสามารถในการเสริมความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ โดยยังคงรักษาจุดเด่นด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทยและยังคงให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม การสร้างวิสาหกิจและสตาร์ทอัพด้านการท่องเที่ยวบนพื้นฐานของนวัตกรรม เป็นกลยุทธ์หนึ่ง que การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะมุ่งไปสู่ยุค 4.0 โดยให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มด้วยการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของตนเองเพื่อตอบสนองโดยการร่วมมือกับเพื่อนบ้านบริเวณรอบพื้นที่หรือการสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างการท่องเที่ยวแบบ Collaborative Tourism หรือการตลาดแบบเกื้อกูลเพื่อลดปัญหาด้านการแข่งขัน ลูกค้า การสร้างเครือข่ายความร่วมมือนั้นจะเน้นการสร้างสรรคต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้มีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้นภายใต้หลักการกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวคืนสู่ท้องถิ่นและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน(กรุงเทพฯธุรกิจ,2560)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิด การรบกวนหรือความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่น เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรม ที่ปรากฏ ในแหล่งธรรมชาตินั้น อีกทั้งช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ ที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์ต่อชุมชน(กรมป่าไม้,2548) การศึกษาครั้งนี้นอกจากจะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแล้ว ยังมุ่งหวังให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีต่อความสำเร็จของธุรกิจในพื้นที่

ประเทศไทยมีความได้เปรียบด้านการท่องเที่ยวกล่าวคือ มีความหลากหลายของทรัพยากร กระจายอยู่ในทุกจังหวัด มีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน และมีความพร้อมในการรับรองนักท่องเที่ยว(สมาคมการตลาดท่องเที่ยวไทย,2012) ประเทศไทยยังมีภาพลักษณ์ที่โดดเด่นในคุณค่าด้านหน้าที่คือ มีแหล่งขายสินค้าราคาถูก อาหารที่หลากหลาย ชานเมืองที่ไม่ถูกทำลายและวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม(Tapachai and Waryszak, 2000)

เกาะพิทักษ์ ตั้งอยู่บริเวณอ่าวท้องครก ตำบลบางน้ำจืด อำหลังหลังสวน จังหวัดชุมพร ห่างจากชายฝั่ง 1 กิโลเมตร แต่เดิม เกาะพิทักษ์ มีชื่อเรียกว่า เกาะผีทักษ์ เนื่องจากสมัยก่อนมีชาวประมงออกเรือหาปลามาถึงบริเวณ เกาะพิทักษ์ เมื่อมองขึ้นไปบนฝั่งบน เกาะก็พบเงาคนกำลังกวักมือเรียก แต่พอเข้าไปใกล้ ๆ เกาะกลับไม่พบใคร ทำให้ชาวประมงเรียกกัน เกาะผีทักษ์ จนเมื่อระยะเวลาผ่านไปเริ่มมีชาวบ้านขึ้นไปอาศัยอยู่บนเกาะ จึงมีการเปลี่ยนชื่อจาก เกาะผีทักษ์ เป็น เกาะพิทักษ์ เพื่อความเป็นสิริมงคล เกาะพิทักษ์เป็นเกาะที่มีบรรยากาศที่สงบเงียบและความเป็นธรรมชาติของเกาะ ชาวบ้านจึงได้รวมตัวกันตั้งเป็นชุมชนโฮมสเตย์ ซึ่งให้บริการ นักท่องเที่ยวมีประมาณ 21 หลัง เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้ สัมผัสชีวิตของชาวบ้าน โดยมีกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว คือ การศึกษาวิถีชีวิตชุมชนประมง รับประทานอาหารทะเลสดๆ มีคุณภาพรสชาติอร่อย ปั่นจักรยานชมเกาะพิทักษ์ การล่องเรือ ชมปะการังน้ำตื้น และการตกหมึก เกาะพิทักษ์ เป็นชุมชนหนึ่งที่ได้รับการยอมรับ ในความน่าสนใจของชุมชน และเป็นเกาะที่ยังคง อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่สวยงามรอบเกาะไว้ได้อย่างดีเยี่ยม

การศึกษาค้นคว้านี้ ให้ความสำคัญกับการศึกษาปัจจัยภายใน ได้แก่การมีส่วนร่วมของชุมชน และการพัฒนาทุนมนุษย์ของท้องถิ่น ประกอบกับการศึกษาปัจจัยภายนอก คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน และการประเมินความสำเร็จของธุรกิจ ในที่สุด โดยหวังว่าผลของการศึกษาจะนำมาใช้เป็นแบบอย่างเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นโดยชุมชน และเพื่อชุมชน รวมทั้งให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และการพัฒนาทุนมนุษย์ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
2. เพื่อศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ส่งผลกระทบต่อประเมินผลความสำเร็จของธุรกิจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของชุมชน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และการพัฒนาทุนมนุษย์ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
2. ได้ทราบความสัมพันธ์ของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ส่งผลกระทบต่อประเมินผลความสำเร็จ
3. หน่วยงานภาครัฐ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมทั้งผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในพื้นที่สามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้

บททวนวรรณกรรม

Elizabeth Boo (1991) ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าคือ “การท่องเที่ยวแบบอิงธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีเงินทุนสำหรับการปกป้องดูแลรักษาพื้นที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีเงินทุนสำหรับการปกป้องดูแลรักษาพื้นที่ มีการสร้างงานให้กับชุมชนหรือท้องถิ่น พร้อมทั้งให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม”

เสรี เวชบุษกร (2538) ให้จำกัดความ”การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” ว่าการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ ต่อแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติและต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งหมายรวมถึง”วัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่นตลอดจนโบราณสถานโบราณวัตถุที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้วย”

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย(2542) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีขอบเขตที่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลักคือ

1. พื้นที่ หมายถึง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่ของแหล่งนั้น
2. การจัดการ หมายถึง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม การจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต
3. กิจกรรมและกระบวนการ หมายถึง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้โดยมีการให้การศึกษากับสภาพแวดล้อม และระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวเป็นการเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ ความประทับใจเพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องทั้งต่อนัก

ท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่นและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

4. การมีส่วนร่วม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อท้องถิ่น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เป็นวิจัยเชิงปริมาณโดยมีขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาของการศึกษา

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนเกาะพิทักษ์ จะได้ทำการทดสอบสมมติฐานสองประการคือ 1.ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ปัจจัยการพัฒนาทุนมนุษย์ ส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2.การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ส่งผลต่อการประเมินผลความสำเร็จ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่และประชากร

การศึกษาวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของประชากรผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จำนวน 21 ราย

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

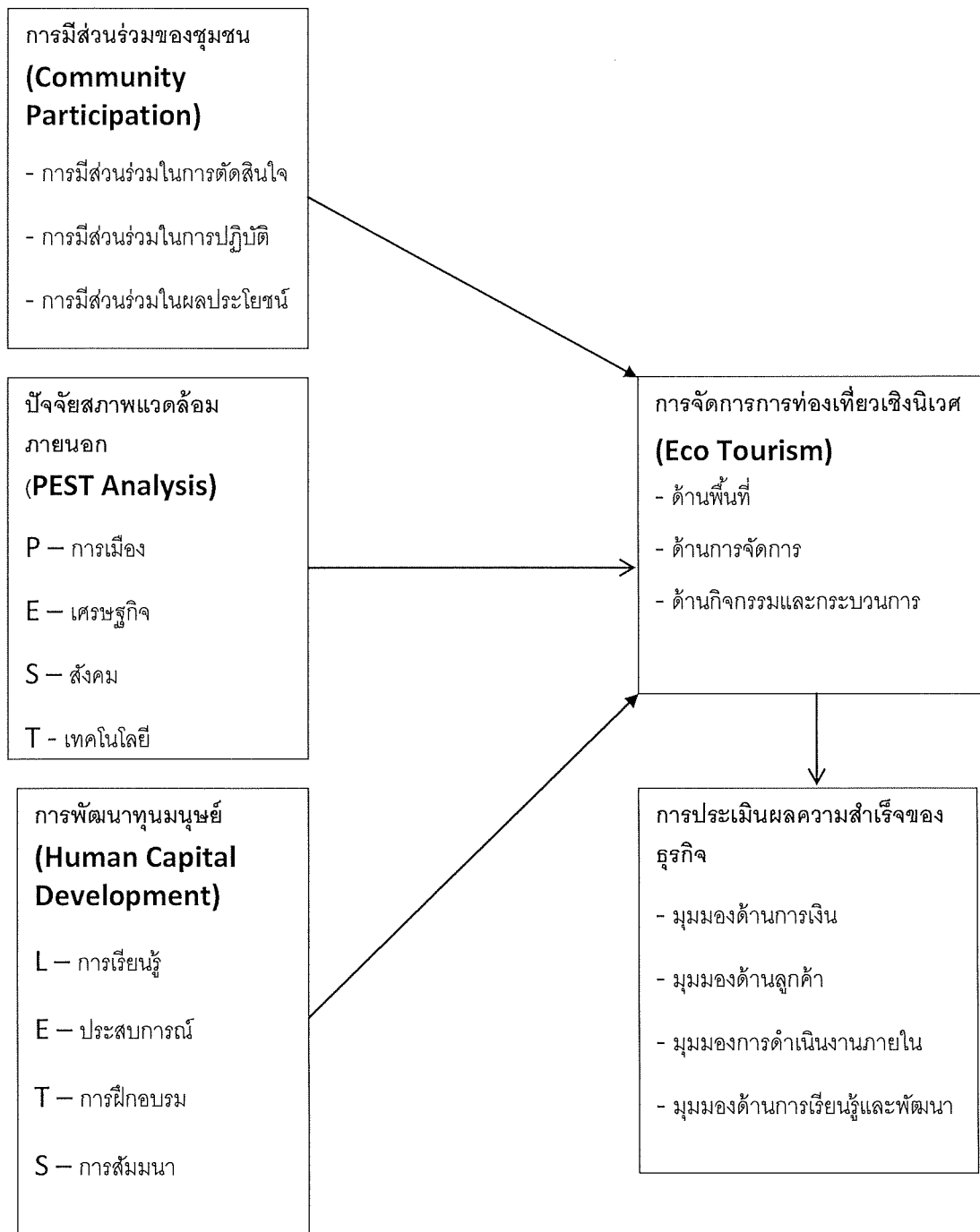
3.1. จำแนกเป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก การพัฒนาทุนมนุษย์

- ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและอายุของกิจการ
- ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมิน
- ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านเทคโนโลยี-ปัจจัยการพัฒนาทุนมนุษย์ ประกอบด้วย การเรียนรู้ ประสบการณ์ การฝึกอบรมและการสัมมนา

3.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการประเมินผลความสำเร็จของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

- การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประกอบด้วย ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรม และกระบวนการ
- การประเมินผลความสำเร็จของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วย มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร มุมมองด้านลูกค้า มุมมองในการดำเนินงานภายในและมุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา

กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการ วิจัย

ส่วนที่1 ประชากร

การวิจัยปริมาณในครั้งนี จัดทำในลักษณะของการวิจัยพรรณนา (Descriptive research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ส่วนที่2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยเลือกผู้ประกอบการทั้งหมดบนเกาะพิทักษ์ จำนวน 21 ราย นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยใช้การค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิด้ยการศึกษาจากเอกสารงานวิจัย บทความวิชาการ และสถิติที่เกี่ยวข้องและผู้มีรวบรวมไว้แล้ว

ส่วนที่3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ส่วนที่ 1. แบบสอบถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อายุของกิจการ จำนวนทั้งหมด 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย 4 ปัจจัยคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมิน จำนวนทั้งหมด 16 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านเทคโนโลยี จำนวนทั้งหมด 10 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาทุนมนุษย์ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ การเรียนรู้ ประสบการณ์ การฝึกอบรมและการสัมมนา จำนวนทั้งหมด 6 ข้อ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ และด้านกิจกรรมและกระบวนการ จำนวนทั้งหมด 10 ข้อ

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลความสำเร็จ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร มุมมองด้านลูกค้า มุมมองการดำเนินงานภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา จำนวนทั้งหมด 12 ข้อ

ในส่วนที่ 2-6 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยให้ เลือกตามลำดับความสำคัญ 5 ระดับได้แก่ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด, 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย, 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง, 4 หมายถึง พึงพอใจมาก และ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ส่วนที่4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นแหล่งข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จำนวน 21 ชุด ผู้วิจัยได้ทำ การเก็บรวบรวมแบบสอบถามในวันที่ 7 – 12 มกราคม 2561 เพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นแหล่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษา หนังสือ ตำราเรียน ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษา ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของชุมชน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และการพัฒนาทุนมนุษย์ที่ส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และความสัมพันธ์ของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ส่งผลต่อการประเมินผลความสำเร็จ ใช้วิธีการการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) ข้อมูลทั่วไปของแต่ละปัจจัย ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีส่วนร่วมของชุมชน

ผลการวิจัย

พบว่าปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด โดยมีค่า Adjusted R Square อยู่ที่ 0.73 โดยมีด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจส่งผลมากที่สุด ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.5278) ปัจจัยรองลงมาคือการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีค่า Adjusted R Square อยู่ที่ 0.60 โดยมีด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติส่งผลมากที่สุด ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.692) และสุดท้ายคือปัจจัยการพัฒนาทุนมนุษย์ โดยมีค่า Adjusted R Square อยู่ที่ 0.29 โดยมีด้านการฝึกอบรมส่งผลมากที่สุด ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.6636)

ปัจจัยด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศส่งผลต่อการประเมินผลความสำเร็จ โดยมีค่า Adjusted R Square อยู่ที่ 0.82 และด้านที่ส่งผลต่อการประเมินผลความสำเร็จคือมุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.757)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกอยู่ในระดับ และการพัฒนาทุนมนุษย์อยู่ในระดับ ที่ส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ส่งผลต่อการประเมินผลความสำเร็จของธุรกิจอยู่ในระดับ

อภิปรายผล

ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่าด้านด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 (ระดับมากที่สุด) ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของคมลักษณ์ สงทิพย์(2557) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา ตลาดน้ำวัดตะเคียน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.92 (ระดับปานกลาง)และงานวิจัยของสุธาทิพย์ เข็มน้อย(2554)ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ตลาดบางหลวง อำเภอบางแสน จังหวัดนครปฐม พบว่าการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกันมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.07 (ระดับปานกลาง)

ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก พบว่าด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 4.35 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสุธาทิพย์ เข็มน้อย(2554)ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม

ในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ตลาดบางหลวง อำเภอบางแสน จังหวัดนครปฐม พบว่าค่าเฉลี่ยด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43

การพัฒนาทุนมนุษย์สอดคล้องกับงานของสยามล ชัยรัตน์อุดมกุล(2549) และเดชา ไต๋สูงเนิน (2543) ที่กล่าวว่าความพร้อมของคนในชุมชนจะเกิดขึ้นได้นั้น ต้องมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้และทักษะด้านการจัดการการท่องเที่ยวแก่บุคคลที่เข้ามาดำเนินการ เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ คิด และวิเคราะห์ปัญหาาร่วมกัน และสามารถจัดการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง

ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสอดคล้องกับอนงค์ (2555) ที่กล่าวว่าความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลต่อการบริหารจัดการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ควรมีหน่วยงานทั้งภายใน และภายนอกพื้นที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว และส่งเสริมการท่องเที่ยว เนื่องจากปัจจัยภายนอกซึ่งรวมทั้งนโยบายของรัฐมีส่วนสนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และความสำเร็จของธุรกิจท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาในด้านความพึงพอใจของของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ศึกษาด้านของผู้ประกอบการเพียงด้านเดียว ควรศึกษาในด้านของนักท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน จะได้นำมาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อการจัดการการท่องเที่ยวที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของทั้งชุมชนและนักท่องเที่ยวภายนอก

เอกสารอ้างอิง

- กรมป่าไม้. (2548). *การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์*. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2560 เข้าถึงได้จาก <http://www.forest.go.th/WEFCOM/Part2TAT.html>
- กรุงเทพธุรกิจ . (2560). *ท่องเที่ยว4.0*. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2560 เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/756663>
- คมลักษณ์ สงทิพย์. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา ตลาดน้ำวัดตะเคียน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี*. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- เดชา ไต๋สูงเนิน. (2543). *การบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร : กรณีศึกษาบ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- รัฐกานต์ สามสี. (2558). *การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง*. หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- สยามล ชัยรัตน์อุดมกุล. (2549). *การพัฒนาศักยภาพของคนในท้องถิ่นในการบริหารจัดการท่องเที่ยวตามลำนํ้าป่าสักของอำเภอเส้าไทรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน*. วารสารการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ, (2549), 122-135.

- สุธาทิพย์ เข็มน้อย. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ตลาดบางหลวง อำเภอบางแสน จังหวัดนครปฐม. หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร
- เสรี เวชบุษกร. (2547). จากธรรมชาติสู่เขตอนุรักษ์:อุทยานแห่งชาติ.กรุงเทพฯ.กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- อนงค์ ไต้วัลย์. (2555). การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำแบบยั่งยืน กรณีศึกษาตลาดน้ำวัดตะเคียน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- อารยา แป๊ะป่อง. (2557). การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล การประเมินองค์กรแบบสมดุล (Balanced Scorecard) และการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในเขตย่านธุรกิจการค้าสีลม. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- Boo,Elizabeth. (1991). *Ecotourism:The Potentials*.Washington D.C.:World Wildlife Fund-US
- Paiduaykan. (ม.ป.ป). *เกาะพิทักษ์*. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2560 เข้าถึงได้จาก<http://www.paiduaykan.com/province/south/chumphon/kohpitak.html>
- Tapachai N., & Waryszak R. (2000). An examination of the role of beneficial image in tourist destination selection. *Journal of travel Research* 39(1). 37-44